

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА В УКРАЇНІ

Педь Л.С.

*Науковий керівник: Шинкаренко В.Г., д.е.н., професор
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Ринкові перетворення в країнах СНД і світова економічна криза сприяли суттєвому розвитку економічних досліджень про мале підприємництво як з боку вітчизняних, так і з боку зарубіжних вчених. Дані наукові роботи аналізують теоретичні аспекти існування малих підприємств і практичні методи вирішення економічних завдань в сучасних умовах. Питання малого підприємництва розглянуті в працях зарубіжних вчених: А. Басу, П. Друкера, Г. Кіма, а також вітчизняних авторів: Ю. Долгорукова, Л. Дятченко, В. Ляшенко, В. Олійника, К. Павлова, Р. Перетятко, Н. Редіна і інших. Вивчення проблем малого підприємництва має як теоретичне, так і практичне значення. Для визначення конкретних практичних методів вирішення економічних проблем необхідно використовувати актуальні науково-теоретичні знання. У зазначених дослідженнях не приділено достатньо уваги визначенню чинників, що впливають на розвиток малого підприємництва України, відсутній актуальний аналіз регулятивної державної політики країни в порівнянні зі світовими тенденціями щодо забезпечення ефективної роботи сектора малого бізнесу. Необхідною умовою розвитку країни, підвищення рівня доходів і достатку населення є ефективний розвиток підприємництва. Підприємництво – це самостійна, систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності в порядку, встановленому законодавством.

На сьогоднішній день питання про розвиток і економічне зростання України знаходить своє відображення в успішній організації та веденні бізнесу. Метою існування підприємства є отримання прибутку, але необхідно не забувати про досягнення соціального ефекту. П. Друкер дав визначення терміну «прибуток» як не пояснення, причина або логічне обґрунтування роботи підприємства і прийняття рішень: швидше – це перевірка їх правильності та обґрунтованості. В умовах глобалізації отримання прибутку не є єдиним аспектом існування підприємства, важливою складовою ефективного ведення бізнесу є якість пропонованих товарів і послуг. Отже, чим вище якість, чим більше уваги підприємець приділяє споживачеві, тим вище його економічні показники. Сьогодні неможливо говорити про серйозні успіхи в створенні досконалої нормативної та правової бази малого підприємництва, відповідних умов для ведення ефективного бізнесу, але це процес вже набув значного розвитку. В цілому в Україні відсутні надійні стимулюючі фактори розвитку малого бізнесу, а необхідні для його розвитку економічні реформи проводяться мляво і неефективно, регуляторна політика недосконала.

Заходи, спрямовані на підвищення фінансово-економічної ефективності підприємництва, є однією з найбільш важливих проблем, які вимагають уваги. Стан справ в сфері малого бізнесу відображає той факт, що ця сфера економіки не може задовольнити суспільні потреби, а фінансово-економічний механізм для регулювання галузі є незадовільним.

Висновок:

1. Мале підприємництво – це самостійна, систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності в порядку, встановленому законодавством. Мале підприємництво характеризується чисельністю працюючих за звітний рік, що не перевищує 50 осіб та обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) не більше сімдесяти мільйонів гривень.

2. Рівень розвитку малого підприємництва України, як частини національної економіки, становить 10% від ВВП і є недостатніми для того, щоб говорити про спроможність бізнесу в країні. Економічні показники свідчать про необхідність якісних змін в області державного регулювання підприємництва.

3. На показники економічної ефективності малого підприємництва України впливають такі чинники: історичний, психологічний, інформаційний, державний, технологічний. Детальний аналіз і розробка необхідних рішень по кожному з цих факторів буде сприяти підвищенню ефективності малого підприємництва.

4. Причинами негативних тенденцій в секторі малого бізнесу є як історичні наслідки державних змін, так і пасивність у прийнятті заходів по догляду від ситуації, що склалася сьогодні.

5. Прибуток є метою існування підприємства, але необхідно звертати увагу на якість виробленої продукції і послуг, що надаються.

6. Результати аналізу діяльності малих підприємств в Україні свідчать про поступовий розвиток даного сектора економіки. Набутий досвід і застосування комплексного підходу щодо поліпшення діяльності та розвитку малого бізнесу дозволять розкрити потенціал і можливості даного сектора економіки.

7. Значною перешкодою на шляху діяльності малих підприємств є відсутність фінансових ресурсів для інвестиційного розвитку. У країнах з розвиненою економікою найбільш поширеною формою фінансової підтримки малого бізнесу (70%) є кредитні ресурси банків. Однак в Україні в умовах обмежених кредитних ресурсів, значних темпах інфляції і великий ризик, процентні ставки є надто високими і не можуть бути джерелом інвестицій для малого бізнесу.

8. Підприємництво в Україні вимагає нової нормативної та теоретико-методологічної бази. Особливо це стосується малого підприємництва, діяльність якого є індикатором загального рівня економіки країни.

Література:

1. Еременко А. Малое предпринимательство и современная экономика. *Газета Поступінформ*. 2010. № 319. С. 2-3.
2. Basu A. An Exploration of Entrepreneurial Activity among Asian Small Businesses in Britain. *Small Business Economics*. 1998. № 10. P. 313-326.
3. Kim G. Do Equally Owned Small Businesses Have Equal Access to Credit? *Business Economics*. 2006. № 27. P. 369-386.
4. Становлення і розвиток малого бізнесу в регіоні: колективна монографія. За заг. редакцією академіка АЕНУ Н.І. Редіної. Дніпропетровськ: ДДФА, 2008. 508 с.
5. Долгоруков Ю.О., Редіна Н.І., Кужман О.М. Пофакторний аналіз фінансового стану малого підприємства в регіоні. *Фінанси України*. 2006. № 10. С. 129-138.
6. Друкер П. Практика менеджмента. М.: Изд. Дом «Вильямс», 2000. 398 с.
7. Редіна Н.І., Падерін І.Д., Олійник В.Я. Становлення малого підприємництва і бізнесу в Україні: особливості, досягнення, перспективи. *Вісник економічної науки України*. 2009. № 2. С. 117-122.

ДЕМОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Резуєнко Є.Ю.

*Науковий керівник: Приходько Д.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Розробка матеріальних і нематеріальних систем стимулювання, заходи роботодавців, що спрямовані на утримання працівників на підприємстві, в певних ситуаціях не дають позитивних результатів – підприємства втрачають цінні кадри. У зв'язку з такою тенденцією, необхідним є визначення сутності демотивації.

Зниження мотивації може відбуватися протягом досить тривалого часу, а може статися в один момент. Все залежить від значущості негативних факторів для конкретної людини і від тривалості їх впливу. У будь-якому випадку демотивація відбувається в результаті впливу кількох чинників. Кожна людина сприймає тиск обставин по-своєму, тому один і той же стимул може стати для різних людей мотивуючим і демотивуючим. Це залежить від персональної системи переконань, цінностей і рівня самооцінки людини. Для одних зниження рівня зарплати стає причиною прийняття рішення про звільнення, а для інших – стимулом підвищення власної продуктивності праці. Тому після того, як керівник помітив і розпізнав «симптоми» демотивації слід знайти причини такої поведінки співробітника [1].

Зниження мотивації і, відповідно, зростання демотивації проходять кілька етапів. Після повторення ряду демотивуючих стимулів співробітника охоплює тривожний стан, яке супроводжується подивом і здивуванням.